

4. Сульженко Ю. Реалізація права на судовий захист у суді першої інстанції. Право України. 2005. № 7. С. 89-94.

5. Погорілко В.Ф. Проблеми реалізації Конституції України: теорія і практика (Нормативні документи та коментарі): монографія. Київ: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України: А.С.К., 2003. С. 652.

6. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням громадян Проценко Раїси Миколаївни, Ярошенко Поліни Петрівни та інших громадян щодо офіційного тлумачення статей 55, 64, 124 Конституції України (справа за зверненнями жителів міста Жовті Води) від 25 грудня 1997 року № 9-зп.

УДК 342.9 (043.2)

Григоренко А.О., к.ю.н.,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ІНСТИТУТУ ПРОКУРАТУРИ В УКРАЇНІ НА ОСНОВІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ

Окремі науковці, зокрема В. Кампо, зазначають, що належне функціонування інститутів демократії означає повноцінне виконання ними конституційних функцій і завдань. Це стосується й конституційного інституту прокуратури, який займає важливе місце в системі правосуддя, зокрема, з огляду на виконання значущих завдань щодо охорони фундаментальних конституційних цінностей – гідності та прав людини, верховенства права і конституційної демократії у процесі здійснення органи прокуратури своїх функцій [1, с. 26].

Виходячи з цих позицій, Прокуратура України – це організаційно самостійна державна інституція, яка при виконанні своїх повноважень активно взаємодіє з усіма гілками державної влади і є важливим елементом у забезпеченні балансу між ними.

Згідно ст. 3 Конституції України, права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави [2].

Сьогодні слід розуміти, що конституційне регулювання, зокрема інституту прокуратури, включає не тільки конституційні норми, що безпосередньо стосуються цього інституту, а й системно зв'язані з ними інші конституційні норми: наприклад, конституційні принципи організації та діяльності органів судової влади, складовою яких є органи прокуратури, практику Конституційного Суду України щодо діяльності органів прокуратури [1, с. 27].

Слід зазначити, що і ряді країн світу при формуванні практики дій направлених на розбудову правової держави розробляються конституційні

концепції доктрини, державні програми здійснення правової реформи в яких істотно місце займає прокуратура, як один із важливих конструкцій державно-правових інститутів забезпечення принципів верховенства права, законності та правопорядку [3, с. 339-340].

Тому вважаємо, звернення до міжнародного досвіду формування конституційно-правових принципів в діяльності прокуратури є актуальним, важливим і корисним для формування конституційних засад у діяльності органів прокуратури України.

На наш погляд, заслуговує уваги досвід конституційно-правового забезпечення організації й діяльності прокуратури в країнах Європи. Такі дані дозволяють:

по-перше, викристалізувати оптимальну модель удосконалення діяльності інституту прокуратури в Україні;

по-друге, провести впорядкований правовий порівняльний аналіз особливостей основних напрямів діяльності та реалізації функцій в країнах Європи дозволяє виявити європейський досвід функціонування цього державного інституту;

по-третє, О. Медведько вважає, що постійне розширення правового співробітництва з європейськими країнами, потребує глибокого знання особливостей відповідних правових систем, які характерні для прокуратур країн Європи [4, с. 9].

Аналіз конституційно-правового забезпечення основних напрямів діяльності та реалізація функцій прокуратури, які склалися в країнах Європи дозволяє класифікувати їх на різні моделі цивілізаційного розвитку. Слід зазначити, що характеризуються такі моделі як безпосереднім конституційно-правовим статусом прокуратури, так і змістом її функцій та повноважень.

Виходячи з того, яке місце займає прокуратура в системі державних органів тієї чи іншої європейської країни, можна окремо виділити три основні групи країн:

1) країни, де прокуратура входить до складу міністерства юстиції, хоча при цьому може належати до органів правосуддя й діяти при судах або користується, в межах судової влади, адміністративною автономністю (Болгарія, Іспанія, Латвія);

2) країни, де прокуратура виділена в самостійну систему й підзвітна парламенту чи главі держави (Македонія, Словаччина, Словенія, Угорщина);

3) країни, де прокуратури або її прямого аналога взагалі не існує (Великобританія) [5, с. 140-141].

Очевидно, що викладене вище загальнотеоритичне узагальнення наявних моделей прокуратури в країнах Європи та способів їх правового регулювання дозволяє глибше пізнати концептуальні принципи організації їх діяльності. Вважаємо, що такий підхід сьогодні дає більш

чітко усвідомити можливість використання більш сутнісних особливостей європейського досвіду чи для розробки конституційно-правової стратегії удосконалення діяльності органів прокуратури в Україні.

Література

1. Кампо В. Конституційна модель функціонування інституту прокуратури та шляхи її удосконалення. Вісник прокуратури, 2019. № 127. С. 26.
2. Конституція України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
3. Грицаєнко Л.Р. Конституційно-правовий статус прокуратури України: підручник. Київ: БІНОВАТОР, 2007. 544 с.
4. Медведько О. До читачів. Прокуратура в країнах Європи: навч. посіб. Київ: БІНОВАТОР, 2006. С. 9-11.
5. Грицаєнко Л.Р. Прокуратура в країнах Європи: навч. посіб. Київ: БІНОВАТОР, 2006. 400 с.

УДК 343 (043.2)

Gmyrin A.A., Candidate of Law,
University of the State Fiscal Service of Ukraine, Ukraine

CRIMINOLOGICAL CHARACTERISTICS OF TAX EVASION

In scientific research and practice, various instruments are used for the disclosure of the content of the crime, which include, for example, criminal law, forensic and criminological characteristics, each of which reveals the content of the subject matter of the study (crime, criminal activity) from its own special point of view. With regard to the criminal legal characteristic, it is of great importance for a complete and objective assessment of the act committed, as well as for determining the boundaries and scope of application of the criminal law [1, p. 155].

In scientific circles, the essence of tax debt of the taxpayer was repeatedly discussed. Thus, according to P. N. Duravkin, tax debt is defined as a set of obligations enshrined in the norms of tax legislation, which constitute a measure of due behavior (active positive or passive positive) of the obliged subject of tax legal relations, which is provided by the force of state coercion [2, p. 7]. N.Y. Onishchuk considered tax debt in several aspects: a) in a narrow (duty to pay taxes) and in a broad sense a) set of duties to maintain tax records, payment of taxes and fees and tax reporting); b) from the point of view of content and essence; c) distinguishing between objective and subjective tax debt; d) as a tax debt of an obligor and a power entity; e) from the position of static and dynamics [3, p. 7].

According to the Tax Code of Ukraine, taxes must be paid by natural persons (residents and non-residents of Ukraine), legal entities (residents and